

Høringsvar: Forslag til ordninger om midlertidig tilskudd til frivillighets- og idrettssektoren som følge av covid-19

Abelia er foreningen for kunnskaps- og teknologibedrifter i NHO. Vi organiserer over 2.500 virksomheter med ca. 53.000 årsverk. Abelia har medlemmer innen blant annet IKT, rådgivning, utdanning, forskning og ideell sektor.

Vi viser til pressemelding av 14.01, med invitasjon til å sende høringsvar til forskrifter til nye stimuleringsordninger for idrett og frivillighet. Abelia takker for muligheten til å svare.

Abelia har 235 medlemmer blant ideelle organisasjoner og organisasjoner uten profittformål, hvorav de fleste er eller kan bli registrerte i Frivillighetsregisteret. Av disse er om lag 130 organisasjoner knyttet til idrettsbevegelsen og organiserte gjennom Norges Idrettsforbund.

Generelt om ordningene

Abelia sendte 20.10.2020 svar til Kulturdepartementet, på spørsmål om kartlegging av hva som kan opprettholde aktivitetsnivået i idretten og frivilligheten. Her fulgte også innspill til den nye stimuleringsordningen.

Vi er fornøyde med at det vesentlige i våre innspill er tatt til følge, og mener at stimuleringsordningen i hovedsak er god. Særlig er det bra at beregningsmodellen for momskompensasjon vil bli brukt til å fordele 1/3 av midlene, uten vesentlige føringer utover dokumentasjon på inntektsbortfall eller merkostnader. Dette vil på en forutsigbar og ubyråkratisk måte sikre at bredden i organisasjonslivet vil kunne få midler til å benyttes slik organisasjonene mener er hensiktsmessig for å øke aktiviteten. Det er også positivt at digitaliseringstiltak, kompetanseheving og smittevern løftes fram som grunnlag for å søke om ytterligere midler, og at dette kommer i tillegg til kompensasjon for bortfall av inntekter i forbindelse med arrangementer. Til slutt vil vi berømme departementet for å legge opp til en relativt ubyråkratisk ordning uten et stort rapporteringsregime.

Likevel er det behov for enkelte presiseringer, oppklaringer og justeringer, blant annet for å hensynta organisasjoner som tross den brede innretningen av ordningen risikerer å stå uten tilskudd til tross for at de har måttet redusere eller avvikle aktiviteten som følge av smittevernstiltakene. Vi konsentrerer innspillene i dette høringsvaret om den midlertidige tilskuddsordningen for frivillighets- og idrettssektoren.

Abelia bemerker for øvrig at det fortsatt er stor usikkerhet knyttet til smittesituasjonen framover, og at midlene i denne ordningen ble satt av før ytterligere innstramminger ble iverksatt i januar.

Disse innstrammingene har hatt store konsekvenser for flere organisasjoner, og øker behovet for kompensasjon for merkostnader og bortfall av inntekter. Som følge av at ordningen også vil være relevant for flere organisasjoner enn de tidligere ordningene som sterkt vektla arrangementer, ser vi ikke bort fra at det vil være et stort søknadstrykk. Vi legger derfor til grunn at myndighetene fortløpende vurderer behovet for å øke bevilgningen til ordningene og til å videreføre ordningene så lenge situasjonen vedvarer.

Avsetning til fordeling etter søknad og særskilt vurdering

Vi viser til at det i høringsnotatet orienteres om at departementet vil sette av 80 millioner kroner til fordeling til "enkelte ikke-fortjenestebaserte aktører som omfattes av det vi kaller frivillig sektor", på bakgrunn av at flere organisasjoner som har mottatt kompensasjon fra krisepakken i 2020 ikke vil være kvalifisert til å søke i den nye ordningen. Videre listes det opp to konkrete vilkår, enten at aktørene "ikke kan dokumentere tilstrekkelig frivillig innsats", eller at de "ikke har registreringsrett i Frivillighetsregisteret".

Abelia understreker at det er flere aktører som ikke åpenbart vil være kvalifisert til å søke fra den nye ordningen til tross for at de uten tvil omfattes av "frivillig sektor"-begrepet, men som heller ikke mottok kompensasjon fra krisepakken i 2020. Dette gjelder blant annet idrettslag som har vært pålagt å begrense tilbudet og til og med stenge tilbudet i perioder, men som er finansiert av medlems- og treningsavgifter som var eksplisitt unntatt inntektsgrunnlaget det ble gitt kompensasjon for. Vi er kjent med at dette gjelder treningstilbud, dans og kampsport.

Det er uklart om disse vil kunne omfattes av den søknadsbaserte delen av ordningen. Imidlertid er det klart at selv om enkelte slike idrettslag vil kunne få tilskudd fra den momskompensasjonsbaserte delen av ordningen, så gjelder ikke dette alle. Et eksempel er idrettslagene Friskis&Svettis. Enkelte av disse lagene får ikke momskompensasjon fordi de antas å konkurrere med kommersielle treningssentre, til tross for at driften i hovedsak er dugnadsbasert. De har ikke mottatt kompensasjon fra samme ordning som kommersielle treningssentre har fått betydelige inntekter fra, fordi de ikke er skattepliktige. De har, som omtalt over, også falt utenfor KUDs arrangementsstøtteordninger. Videre innførte de tidlig digitale tilbud, og det er usikkert om støtte til nye digitale tilbud vil ha nytte så lenge kravet om at aktiviteten skal ha oppstart i perioden 1. januar til 31. juli er ufravikelig. Det er også uklart om denne typen treningsaktiviteter faller inn under bestemmelsen i § 4 bokstav c) om dekning av tapte publikumsinntekter eller deltakeravgifter. Vi står altså i en situasjon der tilbudet tidvis er stengt og tidvis sterkt begrenset som direkte følge av smittevernstiltakene, uten at det gis kompensasjon. Det gir en alvorlig risiko for permanent avvikling av tilbudet så lenge faste og ufravikelige kostnader, som husleie, løper.

- Abelia ber om at denne avsetningen ikke begrenses til de to nevnte vilkårene, men at øvrige organisasjoner og organisasjonsledd som også omfattes av begrepet "frivillig sektor" og som ikke får støtte på annen måte, kan få dekket sine faste og ufravikelige kostnader gjennom ordningen. Dette bør kunne omfatte Friskis&Svettis og sammenlignbare lag og foreninger.
- Subsidiært ber vi om at det tas inn en bokstav d) om faste og ufravikelige kostnader i forskriften, som omtalt under.
- Abelia ber også om at tildelinger fra denne avsetningen kan gis tilbakevirkende kraft, sett i lys av historikken og de betydelige kostnadene som allerede er påløpt for disse lagene som følge av smittevernstiltakene.

Tilskudd til organisasjoner etter lik prosentvis andel

Abelia er positive til at momskompensasjonsmodellen blir brukt til å fordele midler gjennom denne delen av tilskuddsordningen. Primært mener vi at midlene i denne delen av ordningen bør tildeles til alle som har mottatt momskompensasjon i 2020, og ikke bare dem som bekrefter inntektsbortfall og/eller merutgifter. Dette med den begrunnelsen at ordningen er ment å være en stimuleringsordning til ny aktivitet, og ikke kun en kompensasjonsordning. Dette vil også redusere behovet for saksbehandling og kontroll.

Slik forskriftsteksten er utformet, er det uavhengig av dette uklart hva som skal meldes inn via egenerklæringskjemaet på Lotteri- og stiftelsestilsynets nettsider, jf. teksten i § 3 andre ledd: "...organisasjonene må bekrefte inntektsbortfall og/eller merkostnader som følge av covid-19. Sentralleddet melder inn på vegne av sine underledd". Vi legger til grunn at omfanget av inntektsbortfall og/eller merkostnader ikke må dokumenteres, av hensyn til at ordningen skal være ubyråkratisk og at tilskuddet skal fordeles etter lik prosentvis andel. Videre legger vi til grunn at det som skal meldes inn på vegne av underledd kun er en bekreftelse på at inntektsbortfall eller merkostnader har gjort seg gjeldende, og ikke en dokumentasjon av omfanget. Dette bør tydeliggjøres i teksten.

Videre viser vi til at det i § 8 stilles krav om at organisasjoner som mottar mer enn 1 millioner kroner fra ordningen, må oppbevare all dokumentasjon i 10 år etter søknadsåret. Dette er en unødvendig komplisering i forhold til gjeldende dokumentasjonskrav. Vi ber om at man forholder seg til *Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner* som stiller krav om 3 års dokumentasjonstid, eller bokføringsloven som stiller krav om 5 års dokumentasjonstid.

Tilskudd etter søknad

Abelia er i hovedsak enige i den foreslåtte innretningen, men mener at det er behov for ytterligere presiseringer og om nødvendig flere søknadsgrunnlag – avhengig av innretningen på "diversepoten" på 80 millioner kroner som fordeles av departementet, jf. over.

For det første vil vi påpeke at begrepene "arrangementer" og "aktiviteter" ikke brukes konsekvent. Under bokstav a) gis det støtte til merkostnader som følge av smittevernstilpasninger for både *arrangementer* og *aktiviteter*. Under bokstav b) gis det kun støtte til utvikling av nye *aktiviteter*, mens under bokstav c) er det krav om at *arrangementet* er helt eller delvis gjennomført. Mens "aktivitet" er definert i andre ledd, er det ikke en tilsvarende definisjon av "arrangement". I fjerde ledd forklares dokumentasjon av publikumsinntekter og deltakeravgifter (formodentlig jf. arrangementer i bokstav c)), men her vises det til "arrangementet eller aktiviteten". Totaliteten er forvirrende, og grunnlagene bør tydeliggjøres ytterligere.

Abelia mener at arrangementer og aktiviteter bør likestilles i alle tilskuddsgrunnlagene. Under bokstav c) blir dette behovet tydelig. Her er publikumsinntekter definert i høringsnotatet, men ikke deltakeravgifter. Mange aktiviteter med deltakeravgifter er ikke nødvendigvis enkeltstående arrangement. Er for eksempel treningsavgifter en del av denne definisjonen? I høringsnotatet beskrives det at "*Et sammenhengende, tidsavgrenset arrangement som starter 25. juni og avsluttes 3. juli vil for eksempel være innenfor, mens et arrangement eller aktivitet som avholdes med gjentakende hyppighet, som f.eks. seriekamper i lagidretter, kun vil kunne få tilskudd for de arrangementene som avholdes i perioden ordningen gjelder for.*" Per denne definisjonen vil

treningsstilbud kunne forstås innenfor, men med tanke på at inntektsgrunnlaget tidligere har vært definert ut, er det ikke utvetydig.

Abelia mener at denne konkrete utfordringen primært bør løses ved at det legges til en ny bokstav d) i forskriften som åpner for at organisasjoner og organisasjonsledd som ikke er omfattet av andre kompensasjonsordninger, men som har driftsulempet som følge av smittevernstiltak, må kunne få kompensert sine faste, uunngåelige utgifter. Dette gjelder i hovedsak husleieutgifter. Sekundært legger vi til grunn at ettersom treningsavgifter ikke er eksplisitt utelatt i definisjonen av deltakeravgifter, vil det kunne omfattes i den nye ordningen, og foreslår å tydeliggjøre dette.

Abelia understreker videre at formuleringen i § 4 sjuende ledd: "*Det kan mottas tilskudd til en aktivitet eller arrangement en gang*", forstås som at møte-, skolerings- og arrangementsserier som er åpne for medlemmer, vil kunne støttes i tilskuddsperioden på lik linje med publikumsåpne arrangementer. Denne forståelsen underbygges av høringsnotatets formulering der seriekamper i lagidrett brukes som eksempel, referert over. Er dette ikke tilfelle, må det presiseres ytterligere.

I tillegg vil Abelia påpeke at støtten til digitale tilbud og kompetansehevende tiltak kommer på plass i etterkant av at mange organisasjoner og virksomheter allerede har lagt inn betydelige ressurser i å realisere slike tiltak. Det gir et galt signal om virksomheter som har vært tidlig ute, skal straffes ved å ikke få tilgang til de samme tilskuddsordningene som virksomheter som har ventet til 2021 får tilgang til. Vi viser til og understreker at ordningen har som formål å stimulere til aktivitet, og at mye av den digitale aktiviteten som har vært iverksatt i 2020 også vil ha positive konsekvenser for aktivitetstilbudet i 2021. Vi ber derfor om at også tiltak, beskrevet i § 2 men som har særlig effekt for mottakere av tilskudd etter § 4 bokstav b), blir gitt tilbakevirkende kraft.

Endringsforslag til Forskrift om midlertidig tilskuddsordning for frivillighets- og idrettssektoren som følge av covid-19-utbruddet

§ 2 femte ledd

Ordningen gjelder for perioden 1. januar 2021 til og med 30. juni 2021. **Kostnader til tiltak som har effekt i virkeområdet kan ha påløpt tidligere.**

§ 3 andre ledd

Primært:

Tilskudd tildeles på bakgrunn av egenerklæringsskjema via Lotteri- og stiftelsestilsynets nettsider hvor organisasjonene må bekrefte inntektsbortfall og/eller merkostnader som følge av covid-19. Sentralleddet melder inn på vegne av sine underledd. Organisasjoner som ikke er knyttet til et sentralledd melder inn på selvstendig grunnlag.

Sekundært (annen setning):

Sentralleddet **bekrefter** på vegne av sine underledd.

§ 4 første ledd

Primært ny bokstav d)

d) dekning av faste, uunngåelige utgifter som påløper på tross av publikumsrestriksjoner og deltakerrestriksjoner, og der mottakeren ikke får tilskudd fra andre kompensasjonsordninger.

Sekundært tillegg i bokstav c)

...dekning av tapte publikumsinntekter, **treningssavgifter** og deltakeravgifter som følge av publikumsrestriksjoner og deltakerrestriksjoner dersom arrangementet **eller aktiviteten** helt eller delvis er gjennomført.

§ 8 tredje ledd

Organisasjoner som mottar **tilskudd mer enn 1 million kroner** skal oppbevare all dokumentasjon for at vilkårene for å motta tilskudd er oppfylt i **tre/fem** år beregnet fra året etter søknadsåret.

~~Organisasjoner som mottar inntil 1 million kroner skal oppbevare dokumentasjon i fem år.~~

Abelia takker igjen for muligheten til å gi innspill til høringen, og er tilgjengelig for ytterligere kommentarer, opplysninger eller utdypninger ved behov.

Med vennlig hilsen,

Nils-Ola Widme (sign)
Næringspolitisk direktør

Kjartan Almenning (sign.)
Leder for ideell og velferdspolitik
Tlf. 958 40 277